

จังหวัดราชบุรี

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดราชบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ทั้งประวัติศาสตร์โบราณสถาน วิถีชีวิต วัฒนธรรม งานหัตถกรรมเครื่องปั้น เครื่องหล่อ ทอผ้าจักสาน ถ้ำธารป่าเขา และธรรมชาติ ที่งดงาม จึงเหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงศาสนา และเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ตลอดจน การซื้อผลิตภัณฑ์ของจังหวัดที่แปลกไปจากจังหวัดอื่น จังหวัดราชบุรียังเป็นทางผ่านไปยังแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมไป เช่น กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ และอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ห่างกันเพียง 100 กิโลเมตร

ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ช่วงเดือนมกราคมและเมษายนบรรยากาศการท่องเที่ยวคึกคักมาก เนื่องจากเป็นช่วงปีใหม่และช่วงปิดเทอม นักท่องเที่ยวมักมาในลักษณะเป็นครอบครัว และช่วงไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 โดยรวมมีลักษณะบรรยากาศปานกลาง มีทัวร์มาลงบ้างในบางแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจทำให้นักท่องเที่ยวเบาบางลง นักท่องเที่ยวมักนิยมเที่ยวที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก อุทยานหุบเขาสยาม ธารน้ำร้อนบ่อคลิ้งถ้ำเขาจอมพล เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวที่เด่นที่สุดของจังหวัดคือตลาดน้ำดำเนินสะดวก รองลงมาได้แก่ อุทยานหุบเขาสยาม ถ้ำเขาบิน ถ้ำค้างคาวเขาช่องพราน น้ำตกเก้าโจน

สินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
ตลาดน้ำ	ผลไม้ ยาม่องตราเสือ ไม้แกะสลัก ภาพโปสการ์ด พวงกุญแจ
บ้านสิงห์	ตุ๊กตา
อำเภอเมือง	โอ่ง
เจ็ดเสมียน	หัวผักกาดดอง

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 1,799 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 87 และชาวต่างประเทศร้อยละ 13 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 13 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 13

2.1 ภูมิลำเนา/ถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาราชบุรี ส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 28 และ 59 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในเอเชียและยุโรป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 24 และ 39 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาราชบุรี ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
ราชบุรี	1. กรุงเทพฯ	57.97	65.22	58.87	1. ทวีปอเมริกา	12.64	28.57	14.29
	2. ภาคกลาง	29.33	18.48	27.98	2. ทวีปยุโรป	38.46	47.62	39.41
	3. ภาคตะวันตก	4.23	2.72	4.05	3. โอเชียเนีย	18.13	4.76	16.75
	4. ภาคตะวันออก	5.62	4.35	5.46	4. ทวีปเอเชีย	24.73	19.05	24.14
	5. ภาคเหนือ	1.23	3.80	1.55	5. ตะวันออกกลาง	6.04	-	5.42
	6. ภาคใต้	0.31	1.09	0.40	6. ทวีปแอฟริกา	-	-	-
	7. ภาคอีสาน	1.31	4.35	1.69				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	1,360	198	1,558	ยอดรวม (คน)	209	32	241

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 52:48 ประมาณร้อยละ 89 เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้าง (20%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (17%) และทำธุรกิจส่วนตัว (19%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 88 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดราชบุรี ร้อยละ 62 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-44 มีมากถึงร้อยละ 88 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ (10%) เจ้าของกิจการ (44%) และแรงงานรับจ้าง (15%) โดยทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 69 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาราชนบุรี ในปี 2551

ราชนบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	47.35	50.51	47.75	66.51	71.88	67.22
	หญิง	52.65	49.49	52.25	33.49	28.13	32.78
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	26.69	31.82	27.34	26.32	21.88	25.73
	25-34 ปี	37.13	35.35	36.91	55.02	34.38	52.28
	35-44 ปี	24.41	24.75	24.45	10.05	12.50	10.37
	45-54 ปี	8.97	6.57	8.66	4.31	28.13	7.47
	55-64 ปี	2.13	1.01	1.99	4.31	-	3.73
	65 ปีขึ้นไป	0.66	0.51	0.64	-	3.13	0.41
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	19.04	21.72	19.38	48.80	9.38	43.57
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17.65	14.14	17.20	6.70	34.38	10.37
	พนักงานบริษัท	11.76	11.62	11.75	1.91	9.38	2.90
	แม่บ้าน	3.38	2.53	3.27	2.39	9.38	3.32
	นักเรียน นักศึกษา	21.18	22.73	21.37	17.22	21.88	17.84
	เกษียณ	2.21	-	1.93	2.39	3.13	2.49
	เกษตรกร	5.29	3.54	5.07	4.31	-	3.73
	แรงงานรับจ้าง	19.41	21.21	19.64	15.79	12.50	15.35
	อื่นๆ	0.07	2.53	0.39	0.48	-	0.41
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาราชบุรี ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
ราชบุรี	ไม่มีรายได้	15.00	14.14	14.89	1. less than USD 10,000 / Year	66.51	56.25	65.15
	น้อยกว่า 10,000	17.35	16.67	17.27	2. USD 10,000 – 14,999 / Year	6.70	6.25	6.64
	10,000-15,000	35.59	39.39	36.07	3. USD 15,000 – 19,999 / Year	10.53	9.38	10.37
	15,001-30,000	19.85	20.71	19.96	4. USD 20,000 – 39,999 / Year	14.35	12.50	14.11
	30,001-45,000	8.75	5.56	8.34	5. USD 40,000 – 59,999 / Year	0.96	12.50	2.49
	45,001-60,000	2.43	1.01	2.25	6. USD 60,000 – 79,999 / Year	0.96	3.13	1.24
	60,000-75,000	0.15	1.52	0.32	7. USD Over 80,000 / Year	0.00	0.00	0.00
	75,001-90,000	0.22	0.51	0.26				
	มากกว่า 90,000	0.66	0.51	0.64				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	1,360	198	1,558	ยอดรวม (คน)	209	32	241	

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 63 และเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 11 โดยมีมากถึงร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวราชบุรี จังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดราชบุรี ร้อยละ 72 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 38 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 30 เดินทางมากับครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทางมากกว่า 1-3 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 88 เป็นการเดินทางมาราชบุรีเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 5 ที่เดินทางมาเยี่ยมญาติ สำหรับผู้ที่เดินทางมาเอง มีร้อยละ 2 ที่เดินทางมาติดต่อธุรกิจ โดยมีร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวราชบุรีจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 32 เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 90 เป็นการเดินทางมาราชบุรีเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 23 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 23 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 1-2 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

ราชบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	63.16	61.11	62.90	89.00	78.13	87.55
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	5.88	4.55	5.71	1.44	-	1.24
	3. ติดต่อธุรกิจ	5.74	1.52	5.20	1.44	6.25	2.07
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	1.91	1.52	1.86	0.48	-	0.41
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	9.04	21.21	10.59	3.35	12.50	4.56
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	1.54	3.54	1.80	1.44	-	1.24
	7. ได้รับรางวัล	0.15	-	0.13	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	11.25	6.06	10.59	1.44	-	1.24
	9. อื่นๆ	1.32	0.51	1.22	1.44	3.13	1.66
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	81.54	70.20	80.10	68.90	3.13	60.17
	2 จังหวัด	12.57	24.24	14.06	10.53	37.50	14.11
	3 จังหวัด	4.34	4.04	4.30	14.35	37.50	17.43
	4 จังหวัด	0.88	0.51	0.83	4.78	15.63	6.22
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.66	1.01	0.71	1.44	6.25	2.07
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	73.46	62.63	72.08	94.26	59.38	89.63
	จำนวน 2 ครั้ง	18.75	24.24	19.45	2.39	6.25	2.90
	จำนวน 3 ครั้ง	4.71	9.09	5.26	1.44	-	1.24
	จำนวน 4 ครั้ง	1.84	1.52	1.80	0.96	6.25	1.66
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	1.25	2.53	1.41	0.96	28.13	4.56
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	13.01	13.13	13.03	28.85	28.13	28.75
	เพื่อนหรือแฟน	37.65	42.93	38.32	22.60	25.00	22.92
	ครอบครัว	29.93	28.28	29.72	21.63	31.25	22.92
	ญาติ	8.16	5.56	7.83	18.75	6.25	17.08
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	8.46	9.09	8.54	7.21	6.25	7.08
	อื่น ๆ	2.79	1.01	2.57	0.96	3.13	1.25
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

ราชบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วม ทาง	จำนวน 1 คน	25.81	34.85	26.96	49.28	28.13	46.47
	จำนวน 2 คน	14.93	16.16	15.08	19.62	28.13	20.75
	จำนวน 3 คน	13.31	14.14	13.41	9.09	6.25	8.71
	จำนวน 4 คน	11.84	10.61	11.68	9.09	6.25	8.71
	จำนวน 5 คน	11.47	11.62	11.49	3.83	6.25	4.15
	จำนวน 6-10 คน	15.22	9.09	14.44	8.13	15.63	9.13
	จำนวนมากกว่า 10 คน	7.43	3.54	6.93	0.96	9.38	2.07
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรชาวไทยมาจังหวัดราชบุรี ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว
เวลาในการเดินทาง และระยะทาง ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดราชบุรี คือ ระยะทาง เวลา
ในการเดินทาง และการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมา
จังหวัดราชบุรีได้มากกว่าร้อยละ 70

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ร้อยละ 56 ตอบว่ามาจังหวัดราชบุรี เพราะมี
สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รองลงมาร้อยละ 11 ตอบว่าเพราะใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ เวลาในการเดินทาง
ระยะทาง และช่วงเทศกาล ตามลำดับ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดราชบุรี
มากกว่าร้อยละ 77

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดราชบุรีในปี 2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	26.69	55.66	15.66	0.00
มีความปลอดภัย	3.37	1.42	3.54	3.13
อาหารอร่อย	1.61	0.94	1.52	3.13
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.01	9.91	5.05	3.13
ช่วงเทศกาล	4.62	3.30	6.57	6.25
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.52	6.13	1.01	6.25
สินค้าราคาถูก	5.35	3.77	2.53	3.13
ระยะทาง	19.21	8.02	22.22	37.50
เวลาในการเดินทาง	25.37	10.85	32.32	34.38
อื่นๆ	7.26	0.00	9.60	3.13
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ วัด แหล่งช้อปปิ้ง และน้ำตก ถ้ำ ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศนิยมเที่ยวแหล่งช้อปปิ้ง วัด และน้ำตก ถ้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	38.63	26.54
พระราชวัง	0.00	0.00
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	4.29	1.45
อุทยานแห่งชาติ	4.21	3.19
อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
พิพิธภัณฑ์	2.76	2.61
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	19.46	10.23
แหล่งช้อปปิ้ง	30.66	55.98
สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดราชบุรีจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างมาก สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดราชบุรี คือ แหล่งช้อปปิ้ง อุทยานแห่งชาติ วัด แหล่งบันเทิงนันทนาการ พิพิธภัณฑ์ และชายหาด น้ำตก ถ้ำ ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จะพบปัญหามาก คือ แหล่งบันเทิงนันทนาการ พิพิธภัณฑ์ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ วัดและแหล่งช้อปปิ้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดราชบุรีในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ราชบุรี	วัด	5.15	19.21
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	3.49	30.00
	อุทยานแห่งชาติ	5.48	13.64
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	3.17	22.22
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	2.87	20.58
	แหล่งช้อปปิ้ง	5.90	14.10
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,562	244

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดราชบุรีอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่คือร้อยละ 3.84 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้รถประจำทาง/รถสองแถว ร้อยละ 1.86 ด้านเรือโดยสาร ร้อยละ 0.64 ด้านแท็กซี่ และร้อยละ 0.54 กับมอเตอร์ไซค์ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บริการแท็กซี่ (ร้อยละ 3.28) รถประจำทาง (ร้อยละ 16.39) เรือโดยสาร (ร้อยละ 6.97) และรถมอเตอร์ไซค์ (ร้อยละ 2.05)

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดราชบุรีในปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ราชบุรี	รถประจำทาง/รถสองแถว	3.84	16.39
	เรือโดยสาร	1.86	6.97
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	0.64	3.28
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.51	2.05
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,562	244

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดราชบุรี ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 91 88 และ 84 มีความพอใจในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความไม่พึงพอใจมีประมาณร้อยละ 1 และ 7 ในด้านความสะอาดและสุขอนามัยของอาหาร ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในบริการของสถานที่พักในจังหวัดราชบุรีระดับพอใช้ ร้อยละ 100 ทั้ง 3 ด้าน

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดราชบุรีในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่มาก	0.00	0.00
	พอใช้	91.01	100.00
	ดี	8.99	0.00
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่มาก	1.12	0.00
	พอใช้	87.64	100.00
	ดี	11.24	0.00
	รวม	100.00	100.00

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดราชบุรีในปี 2551 (ต่อ)

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สุขอนามัยของอาหารของที่พัก แรม	แย่	7.30	0.00
	พอใช้	83.71	100.00
	ดี	8.99	0.00
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีได้ดังนี้

- อากาศร้อน ไม่ค่อยมีที่ร่มให้นั่งพัก
- ตลาดน้ำถ้าคนไปเที่ยวมาก จะคับแค้นแออัดมาก
- ห้องน้ำไม่เพียงพอ และไม่สะอาดในบางแห่ง
- ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว
- ป้ายบอกสถานที่ในการเดินทาง
- การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควรมีเอกสารแจก
- วินัยของนักท่องเที่ยว เพราะมีนักท่องเที่ยวบางคนมักทิ้งขยะไม่เป็นที่
- อุบัติเหตุในการเดินทาง
- ความปลอดภัยในทรัพย์สิน
- ปัญหาเศรษฐกิจ น้ำมันแพง ทำให้มีนักท่องเที่ยวน้อย

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดราชบุรีเฉลี่ย 2,551 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้า

และของที่ระลึก (30%) อาหารและเครื่องดื่ม (24%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (25%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (8%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดราชบุรี ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,827 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19%) อาหารและเครื่องดื่ม (26%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (20%) ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (24%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มากับบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ค้างคืนที่ราชบุรี จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดราชบุรีเฉลี่ย 2,459 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (29%) อาหารและเครื่องดื่ม (21%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (17%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (16%) สำหรับนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันคนละ 1,375 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก ดังนี้ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (29%) ค่าที่พัก (5%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (17%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (29%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,381 บาทรายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (36%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (11%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (23%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (9%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดราชบุรี ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,802 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (7%) อาหารและเครื่องดื่ม (13%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (22%) และ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,650 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (5%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (17%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (12%) และค่าที่พัก (29%)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 6,826 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทาง (34%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (5%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (13%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (13%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดราชบุรี	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมาบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	3.46	8.67	2.32	16.66	4.16	23.70	7.56	10.36
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	25.17	22.68	24.40	18.54	16.97	34.08	28.97	12.44
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	19.81	22.31	0.00	0.00	4.53	29.41
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	24.13	11.03	25.73	13.22	20.96	5.19	16.62	16.88
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	30.11	47.93	19.25	6.58	29.40	13.40	29.22	5.11
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	7.69	9.47	3.80	11.86	10.65	13.28	3.02	18.42
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	1.51	0.21	0.92	1.70	1.62	0.57	2.52	2.90
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	7.92	0.00	3.78	9.13	16.23	9.79	7.56	4.48
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	2,550.66	2,381.37	1,827.05	1,801.85	2,458.93	6,825.77	1,575.00	2,650.20
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.86	31.07			3.00	5.94

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่ราชบุรีเฉลี่ย 2.86 วันสำหรับชาวไทย และ 3.10 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมาบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 5.94 วัน และ 3 วัน สำหรับคนไทย

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดราชบุรี

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนราชบุรี โดยมีร้อยละ 97.50 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 97.9 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัดท่องเที่ยว	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ		
	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง
ราชบุรี	97.50	2.50	1,562	97.95	2.05	244

.....